

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskernes Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

8. 4. 95.
H. H. Andersen

9

Sollerup i Fyen.

Skole med Pensionat

for

unge Piger.

1895.

Trykt i Fyens Stiftsbogtrykkeri hos J. C. Dreyer.

Statens pædagogiske Studlesamling
København V.

Skolen med Pensionat

for unge Piger.

Sollerup i Fyen.

Skolen, der er grundlagt af undertegnede to Søstre, som ere fælles om Bestyrelsen, har til September d. A. bestaaet i 10 Aar og i dette Tidsrum været besøgt af 98 Elever, paa faa Undtagelser nær i Alderen mellem 15 og 20 Aar. Den optager unge Piger, der ønske at fortsætte deres Uddannelse efter at være gaaede ud af Barneskolen, og unge Piger, som ville være Privatlærerinder. Adskillige af Skolens Elever ere for Tiden i private Lærerindepladser eller have Arbejde ved Skoler. Undervisningstimerne og Forberedelsen til disse optager Tiden i det daglige Liv; dette er derfor, især om Vinteren, roligt og regelmæssigt, og det er hovedsagelig de unges indbyrdes Samliv, den fælles Interesse for Arbejdet og den Stedets omgivende særlig smukke Natur, der giver Indhold og Afveksling.

I de første fire Aar var Skolen kun indrettet paa at modtage 10 Elever og afholde et 1-aarigt Kursus; fra 1889 blev den ved Tilbygning saaledes udvidet, at den nu kan rumme 16 à 17 Elever og holde et Fortsættelseskursus for de Elever, der ønske at blive i 2 Aar. At den 2-aarige Undervisningstid langt maa foretrækkes for den 1-aarige er umiddelbart indlysende — man lærer mere i 2 Aar end i 1 — men det, der gør den 2-aarige Undervisningstid i saa høj Grad ønskelig, er dog nok saa meget den Omstændighed, at den Modenhed og Udvikling, den Øvelse i at opfatte, i at tænke og i at udtrykke Tankerne, der betinger det fulde Udbytte af Undervisningen, først helt er opnaaet efter det første Aars Forløb. Det sker nemlig hyppigt, at voksne unge Piger møde frem med temmelig indskrænkede Forkundskaber; der er saa mange mangelfulde Forhold, der paa dette Omraade kunne gøre sig gældende i Barnealderen, og det er som oftest det rent elementære: Op læsning, Retskrivning, nogenlunde Færdighed i at udtrykke Tankerne, saavel mundtligt som skriftligt, det kniber med. Hvor dette nu er Tilfældet, maa man ofte med Beklagelse ved det første Aars Slutning slippe sin Elev paa et Punkt, hvor hun netop er bleven i Stand til at faa det fulde Udbytte af sin Undervisning. Nogen fuld Anbefaling til Privatlærerindepladser kan Skolen heller ikke paatage sig at give de unge Piger, der kun have uddannet sig i 1 Aar.

Den Interesse og Lærelyst, hvormed de unge Piger møde paa Skolen, er noget forskellig; det er tilvisse dennes Opgave og Maal gennem Arbejdet at vække denne Interesse, hvor den mangler, men det skal dog her fremhæves, at Skolen helst modtager dem, der medbringe Lærelysten, og slet ikke kan modtage dem, der møde med afgjort

Ulyst til Læsningen og ønske at komme af helt andre Grunde. Her maa ved samme Lejlighed bemærkes, at de unge Piger, hvis Helbred ikke er stærkt nok til, at de kunne deltage i de fleste af Undervisningsfagene, ikke ere paa deres Plads paa en Skole som Sollerup, da der ikke kan ydes dem tilstrækkelig Vejledning i Husgerning, til at dette kan udfylde deres Tid helt, hvorved de let komme ind paa at sløse Tiden bort og forstyrre de andre Elever i deres Arbejde. Husets Medlemmer ere i altfor høj Grad optagne af Skolens Arbejde til at kunne give noget egentligt Kursus i Husgerning; derimod tillades det de Elever, der ikke kunne taale den megen Stillesiddende, under Frøken Sophy Bondesens Vejledning at hjælpe til ved det forskellige huslige Arbejde, der naturligt falder for i ethvert stort og velordnet Hus, som at sørge for Borddækning, Frokost og Aftensmad, samt andet indvendigt Arbejde.

Skolen har sat sig som Opgave paa een Gang at gøre Undervisningen saa grundig og solid, at Elererne faa et virkeligt Grundlag at bygge videre paa, og saa livfuld og alsidigt vækkende, at den kan virke berigende og forfriskende. Blandt Undervisningsfagene bliver der lagt særlig Vægt paa Dansk (Litteraturhistorie, Sprog og Stil) og Historie (Nordens- og Verdenshistorie); Dansk har 4, Historie 5 Timer ugentlig for det 1ste Aars Hold. 1 Time om Ugen er »ekstra«, d. v. s. den kræver aldrig nogen Forberedelse, og det er Meningen med den, at den skal anvendes til at støtte de andre Fag ved et særlig fornøjeligt og underholdende Indhold. I flere Aar har den været anvendt til

let fattelig Pædagogik; i indeværende Aar anvendes den især til Fortælling, der støtter Geografien (Beskrivelser af Paris, Rom, Schweiz, af Forhold i Rusland, England og Holland) og til Oplæsning til Støtte for Historien og Litteraturhistorien. Der undervises hver Dag 5 Timer, 9—11 og 1—4, kun om Lørdagen 4, 9—11 og 12—2.

Lektielæsning finder Sted Kl. 5—8, og efter Aftensbordet samles alle i Dagligstuen, i Almindelighed til Oplæsning, Musik eller Læg. Der afholdes jævnlig »Maanedslæsning« og ved Jul en Overhøring i alle Fag, foruden den ved Skoleaarets Slutning afholdte Aarsprøve; den vil i Aar rimeligvis være endt Lørdag den 20de Juli, saaledes at Sommerferien kan begynde den 22de. — Man samles om Morgenen Kl. 7½ til Morgenandagt og det første Maaltid; Frokosten er Kl. 11, Middagen Kl. 4 og Aftensbordet Kl. 8. Fritiden til Kl. 1 skal om Vinteren altid benyttes til Bevægelse i fri Luft, mindst 1 Time daglig. Om Søndagen tillades intet Skolearbejde; Brevskrivning finder Sted paa denne Dag, een Gang om Ugen efter Aftensbordet og undtagelsesvis i Fritiden inden Kl. 1. Efter Tur holde Eleverne selv deres Værelse og Skolestuerne i Orden og hjælpe til ved Bordet; det paalægges dem indtrængende at gøre dette Arbejde samvittighedsfuldt og omhyggeligt.

Redegørelse for Aarets Arbejde.

September 1893—94.

1ste og 2det Aars Hold (B og A)

i Fællesskab:

Religion. (Frk. E. Bondesen). 1 Time ugentlig. Gennemgang af Davids Psalmer Nr. 1—40. I Kirkehistorie: Missionen i Norge, Island og Grønland (fortalt). Pavevælden i Middelalderen.

Dansk Litteraturhistorie. (Frk. Nobel Sperling, Sandholt). 2 Timer ugentlig. En Oversigt over Litteraturhistorien fra Holberg til 1870, ved Foredrag og Oplæsning af Forfatternes Værker.

Ekstratimen (se ovenfor).

1ste Aars Hold (B).

Dansk. (Frk. E. Bondesen). 2 Timer ugentlig. Oplæsning og Sætningsanalyse efter Flors Haandbog. Digte efter frit Valg lærte udenad. 1 Stil hveranden Uge over et bundent eller frit Emne.

Nordens Historie. (Frk. Anna Kragh). 2 Timer ugentlig. Historien er gennemgaaet i sin Helhed med særlig Dvælen ved det slesvigske Spørgsmaal.

Verdenshistorie. (Frk. E. Bondesen). Fra Historiens Begyndelse til 1789, hovedsagelig ved Fortælling og Genfortælling.

Geografi og Korttegning. (Frk. A. Kragh). 2 Timer ugentlig. Geografien er gennemgaaet i sin Helhed, særlig de tre nordiske Lande; for de øvrige Landes Vedkommende ere de ethnografiske Forhold gennemgaaede kursorisk i Timen med udfyldende Forklaringer af Lærerinden.

Zoologi. (Frk. E. Bondesen). 2 Timer ugentlig. Mennesket. Pattedyr. Fugle. Krybdyr. Padder. Undervisningen i dette Fag støttes meget ved en stor og omfattende zoologisk Samling. Fra 1ste Marts

Botanik. (Frk. E. Bondesen). 2 Timer ugentlig. Systemet. Plantens Liv. Tokimbladede.

Regning. (Frk. E. Bondesen). 1 Time Hovedregning og 1 Time skriftlig Regning ugentlig. De 4 Regningsarter i hele Tal og Brøk. Decimalbrøk. Regula de Tri, omvendt og sammensat Delingsregning.

Fransk. (Frk. E. Bondesen). 2 Timer ugentlig. Til Oplæsning og Oversættelse: Journal de la jeunesse, Noël 1882. Alfr. de Musset: Croisilles. L'histoire d'un merle blanc. Un souper chez Mlle Rachel. 1 Stil ugentlig til Indøvelse af Syntaksen. I Grammatik: De uregelmæssige Verber. Biord, Bindeord, Forholdsord og Udraabsord. Af Syntaksen særlig Stedord og Anvendelsen af Subjonctif.

Engelsk. (Frk. A. Kragh). 2 Timer ugentlig. Til Oplæsning og Oversættelse: 69 Sider, dels af H. Skrams Læsebog, 2den Del, dels af Magnussens Læsebog. 37 Sider af denne sidste fortalte. 30 Stkr. af H. Skrams Taleøvelser lærte udenad. 24 Stkr. skrevne i Stil efter sammes Stiløvelser. I Grammatik: En Del Formlære og Syntaks efter Løkkes store Grammatik.

Tysk. (Frk. S. Bondesen). 2 Timer ugentlig. Til Oplæsning og Oversættelse: Kapers samlede Noveller: Psyche. L'Arrabiata. Trudels Ball. Smaafortællinger lærte udenad. En Stil hver Uge til Indøvelse af Syntaksen. I Grammatik: Hele Formlæren og det meste af Syntaksen.

Skrivning. (Frk. A. Kragh). 1 Time ugentlig. Det latinske og gothiske Alfabet.

Haandarbejde. (Frk. A. Kragh). 2 à 3 Timer ugentlig. Et Stykke Lærred med forskellig Slags Syning, Borter. Knaphuller, Stopning, broderede Navne o. desl., samt flere Par Barnestrømper strikkede. I en af Haandarbejdstimerne kunne Eleverne istandsætte deres Tøj med Hjælp og Vejledning af Frk. Kragh.

2det Aars Hold (A).

Dansk. 1 Time ugentlig. Oplæsning efter Flors Haandbog. Digte lærte udenad; af og til mundtlig Fremstilling af et selvvalgt Emne. H. Dahls »Hjælpebog« er benyttet til Sætnings- og Ordanalyse samt til mundtlige og skriftlige Øvelser i at rette fejlagtige Vendinger og Udtryk. 1 Stil hveranden Uge over frie Emner.

Nordens Historie. 2 Timer ugentlig. Historien repeteret i Oversigter. Sverrigs Histore særlig grundig gennemgaaet. Desuden forskellige Afsnit af Danmarks Kulturhistorie (eksempelvis kan anføres: Samfundsklasserne i de første Tider — Kongens og Stændernes særlige og indbyrdes Stilling — Klostervæsenet og Helgendyrkelsen — Enevældens Indførelse og dens Statsmænd — Den nordiske Enhedstanke m. m.).

Verdenshistorie. 2 Timer ugentlig. Fra Napoleon d. 1ste og Historien ud. Derefter: Tysklands, Englands

og Frankrigs vigtigste Litteraturperioder og Forfattere siden 1789, med en Del Oplæsning knyttet hertil.

Geograf. 2 Timer ugentlig. Geografien repeteret.

Zoologi. 1 Time ugentlig. Fiske. Leddyr. Orme. Bløddyr. Straaledyr. Ur dyr.

Botanik. 1 Time ugentlig. Enkimbladede, Nøgenfrøede og Lønbplanter gennemgaaede i Timen ved Fremvisning af Planter.

Regning. Hovedregning og skriftlig Regning, 1 Time ugentlig. Omvendt og sammensat Regula de Tri. Procentregning. Delingsregning. Blandede Opgaver i alle Regningsarter. 30 Stkr. af Opgaver til »Skolelærerindeksamen«.

Fransk. 2 Timer ugentlig. Til Oplæsning og Oversættelse: Nogle Fortællinger af A. Daudet: Lettres de mon moulin. Jean de la Brète: Mon oncle et mon curé. Molière: Le Misanthrope, 3 Akter. Le Tartuffe, 2 Akter. Adskillige Digte og Prosastykker udenad. 16 Stile, skrevne efter Oplæsning af en Fortælling. Mange Diktater. I Grammatik: Efter Guérard: Petite grammaire française: Le nom. L'article. L'adjectif. Le pronom. Le verbe.

Engelsk. 2 Timer ugentlig. Til Oplæsning og Oversættelse: Dickens: A Christmas Carol. 20 Sider Poesi. 66 Sider lærte udenad efter: Noveller og Skizzer, samlede af Kalisch. Miss Thackeray: Sola, 110 Sider ekstempererede. Fra Dansk til Engelsk: 38 Sider af »Amy's Køkken«, oversatte og skrevne. I Grammatik: Hele Formlæren og det vigtigste af Syntaksen efter Løkkes store Grammatik.

Tysk. 2 Timer ugentlig. Til Oplæsning og Oversættelse: Jensen: Magister Thimotheus. Schiller: Maria

Stuart. 1 Stil hver Uge til Indøvelse af Syntaksen. Forskellige Smaastykker udenad. Enkelte Diktater.

Skrivning. Det latinske og gothiske Alfabet. Rundskrift.

Haandarbejde. 2 Timer ugentlig. Som B. fortsat. særlig Navn i forskellig Slags Syning og Broderi paa Hardangerlærred.

I de fremmede Sprog er der et 3dje Hold, **C**, de Elever, som fuldstændig eller delvis ere Begyndere.

Fransk. 2 Timer ugentlig. Til Oplæsning og Oversættelse: Rocherolles: Premières lectures enfantines. Nogle Fortællinger af »Journal de la jeunesse, Noël 1882«. I Grammatik: Hjelpeverber og de regelmæssige Verber, lærte og skrevne. Stedord. Køns-, Tal- og Gradsbøjning. Biord, Forholdsord, Bindeord og Udraabsord. 1 Stil hver Uge, bygget over Grammatikkens Elementarregler, samt over Læsebogens Udtryk og Gloser.

Engelsk. 2 Timer ugentlig. Til Læsning og Oversættelse: 75 Sider af H. Skrams Læsebog, 1ste og 2den Del. 32 Stkr. af sammes Stiløvelser skrevne. I Grammatik: Hele Formlæren og en Del af Syntaksen efter Løkkes lille Grammatik. Faa Diktater.

Tysk. (Frk. A. Kragh). 2 Timer ugentlig. Til Oplæsning og Oversættelse: 1ste Afsnit af Ipsen & Sachs' Elementarbog = 44 Sider; »Unter den Menschenfressern von Borneo«, 48 Sider oversatte, 60 Sider ekstemperede. En Del Stile. Det vigtigste af Formlæren efter Kapers Grammatik.

I indeværende Aar er der, ved Undervisningen i **Fransk**, lagt mere Vægt paa at bibringe Sproget efter

Øret. Grammatikken læres paa Fransk, efter en fransk Lærebog. I Steden for Oversættelse fra Dansk til Fransk meddeles mundtlig Smaastrykker til Udenadslæren, der nedskrives efter Hukommelsen og gennemgaas i Timen. Undervisningen meddeles paa Fransk, og til hver Time læres et vist Antal Gloser, svarende til de omkringværende Genstande og til de daglige Udtryk. Paa C-Holdet maa Undervisningen meddeles paa Dansk, men iøvrigt følges den samme Fremgangsmaade.

Skolen kan modtage 16 à 17 Elever, der dele Værelse 3 og 4, efter Værelsernes Størrelse. Enhver Elev medbringer: Sengklæder med Sengetæppe (Skolen leverer Seng med Undermadrass, Fodstykke og Skraapude), Sengeforligger, 3 Par Lagen, 6 Haandklæder, 4 Pudevaar, en Pose til Vadsketøjjet, Kommode, Ske, Gaffel og Servietbaand, alt mærket med tydeligt Navn. Til Skolen medbringes: Et godt geografisk Atlas. Ordbøger i de fremmede Sprog, hvis de haves. Penalhus med Tilbehør. Lineal og Pennevisker. Syæske med Tilbehør. Alle Bøger til Stile og Optegnelser, Blyanter, Penne etc. kunne derimod faas paa Skolen. — Betalingen, som erlægges forud kvartalsvis (ved Septbr., Decbr., Marts og Juni) er for et Skoleaars Ophold og Undervisning 700 Kr. Musikundervisning (Frk. Agnes Rohde, Elev af Musikkonservatoriet) ligger udenfor Skoletiden, og dette Fag betales ekstra med 6 Kr. maanedlig for 1 og 10 Kr. for 2 Timers ugentlig Undervisning. Hjemmets Læge, Hr. Doktor Schroll, Brahetrolleborg, kan søges frit af Eleverne; kun et meget hyppigt Læge-

besøg under en langvarig Sygdom betales af Patienten selv. Medicin, Vadsk og Befordring ved alle Rejser betale Eleverne selv. I Sygdomstilfælde gives kun Indskrænkning i Betalingen, saafremt Sygdommen strækker sig ud over 2 Maaneder, og Eleven opholder sig i siteget Hjem. Som Regel modtages Elever kun ved Skoleaarets Begyndelse i September; herfra undtages dog de, der komme efter Konfirmationen i Oktober. Indmeldes en Elev inden Skoleaarets Begyndelse, saaledes at hendes Plads er hende sikret, selv om hun først kan møde noget senere, da betales hendes Plads for hele Aaret. Er der Pladser tilbage, saaledes at hun kan indmeldes efter Skoleaarets Begyndelse, da retter Betalingen sig efter Tiden (fra 1ste Oktober 140 Kr., fra 15de Oktb. 120 Kr.) Er der Plads paa Skolen, da kan en Elev, som særlig ønsker Sommeropholdet, modtages fra Maj, dog kun paa den Betingelse, at hendes egentlige Undervisningstid begynder i September og varer hele det følgende Skoleaar. Betalingen fra Maj—Septbr. er da 200 Kr. Indmeldelsen er gældende for hele Skoleaaret, (Udmeldelse f. Eks. for de tre sidste Sommermaaneder modtages ikke) men skulde Sygdom eller andre uforudseelige Omstændigheder nødvendiggøre en pludselig Udmeldelse, da opkræves Betaling 1 Fjerdingaar efter fra Udmeldelsesdagen at regne.

Skolens Ferier ere som Regel saaledes:

Sommerferie 6 Uger. Det nye Skoleaar begynder i Reglen
5te September.

Oktoberferie Lørdag Kl. 2 til Tirsdag Eftermiddag.

Juleferie 14 Dage.

Fastelavnsferie Lørdag Kl. 2 til Tirsdag Eftermiddag.

Paaskeferie 10 Dage.

Pintseferie 5 Dage.

Skolen retter herved en venlig Anmodning til Forældre og Værger om ikke af uvigtige Grunde at forlænge Ferierne for Eleverne.

Eleverne fra September 1895 bedes medbringe følgende Bøger:

Biblen.

Psalmebog.

Rønnings danske Litteraturhistorie i Grundrids.

Flors Haandbog i den danske Litteratur.

Lærerindernes Tillæg til Bojesens Sproglære.

V. A. Bloch: Lærebog i Nordens Historie til Brug ved Realskolen.

H. Skram: Forsøg paa en verdenshistorisk Oversigt.

Erslew: Mindre Lærebog i Geografi Nr. 2.

Boas: Dyrerigets Naturhistorie.

Strøm: Kortfattet Plantelære til Skolebrug.

Femmer: Opgaver i Hovedregning, 1ste og 2den Del.

Kaper: Tysk Formlære.

— 5 Noveller.

I de fremmede Sprog, navnlig Fransk og Engelsk, kan der ikke tages nogen Bestemmelse om, hvilke Bøger Eleven skal bruge, før hun er prøvet; ogsaa Hensyn til hvad der alt er læst, kan gøre sig gældende, derfor ønskes ikke andre Bøger medbragte, end de ovenfor nævnte. Ovenstaaende Redegørelse for, hvad der i Aarets Løb er læst, vil give Oplysning om, hvilke Bøger der paa de forskellige Hold benyttes; i indeværende Aar benytte B- og A-Holdet til fransk Grammatik: Brachet et Dussouchet:

